

Česká architektura — Czech Architecture

2008

**2008
2009**

Rozhledna Bára v Chrudimi

Bára Lookout Tower in Chrudim

ADRESA – ADDRESS Chrudim-Podhůrka
AUTORI – DESIGN Martin Rajniš, Martin Kloda, David Kubík – E – M.R.A.K. (Praha)
SPOLUPRÁCE – COOPERATION Vít Mlázovský (konstrukce – construction)
INVESTOR Městské lesy Chrudim, pod záštitou Města Chrudim
NÁKLADY – COST CZK 2 mil.
ZASTAVĚNÁ PLOCHA – BUILT-UP AREA 86,4 m²
HLAVNÍ DODAVATELÉ – MAIN CONTRACTORS E – M.R.A.K., NAGA – Václav Horecký
PROJEKT – PROJECT 2008–2009
REALIZACE – EXECUTION 2009

Historie věže Bára má všechny atributy dramatického příběhu. Město Chrudim se rozhodlo vystavět rozhlednu na hraně terénního zlomu, na okraji lesa jižně od města, odkud je panoramatický výhled do kraje. Vypsali architektonickou soutěž, v níž zvítězil návrh týmu Martina Rajniše. Rozhledna byla navržena ve tvaru trojbokého komolého jehlanu, vyskládaného z modřinových prken proložených prokládky jako dutá hráň a zajištěných kovovými tálky. Přístup na vyhlídkovou plošinu zajišťovalo točité schodiště z dubových prken upevněných na ocelové závitové tyče, zavěšené uprostřed věže. Nad vyhlídkovou plošinou věž pokračovala stožarem z ocelových trubek se signalizačním světlem. Rozhledna byla slavnostně zpřístupněna 21. června 2008, ale čtyři dny nato se přes Českou republiku přehnala silná bouře doprovázená místy tornády. Tehdy byla nenávratně poškozena i nová rozhledna. Chrudimští se však rozhodli postavit věž znova a 3. září 2009 byla rozhledna Bára II předána veřejnosti.

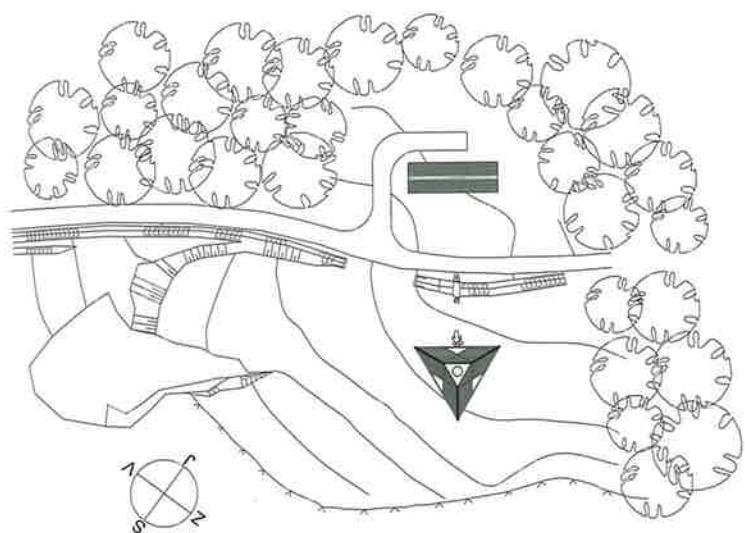
Nová rozhledna je na první pohled skoro stejná jako její předchůdkyně, jen je o něco nižší (25,7 m) a je dimenzovaná tak, aby odolala vichřici o rychlosti až 200 km/hod (původní věž by byla zvládla 130 km/hod). Má také více zabezpečovacích prvků včetně jištění ocelovými lany, jejichž napětí je regulováno a přizpůsobuje se změnám objemu dřevěné konstrukce v důsledku proměnlivé vlhkosti vzduchu. Technicky založené návštěvníky Bára zaujme unikátní konstrukcí s množstvím jednoduchých a chytrých detailů, filozofičtější povahy možná použijí pohled na stěnu věže jako uklidňující pomůcku při meditaci.

The history of the Bára tower boasts all the attributes of a dramatic story. The city of Chrudim decided to build an lookout tower on the edge of a terrain break-line near a forest south of the city offering panoramic views of the region. A competition was held and the design submitted by Martin Rajniš's team won. The lookout tower was designed as a triangular truncated cone from piled larch boards alternating with piling sticks as hollow pile and secured with metal anchor rods. The lookout platform was accessed by a spiral staircase consisting of oak boards attached to a coiled bar suspended in the center of the tower. A steel pipe mast with an attached flashlight extended above the lookout platform. The lookout tower officially opened on June 21, 2008. Four days later, a vicious storm accompanied by local tornadoes swept across the Czech Republic. The new lookout tower sustained irreparable damage. However, the people of Chrudim decided to build a new tower and, on September 3, 2009, Bára II was presented to the public.

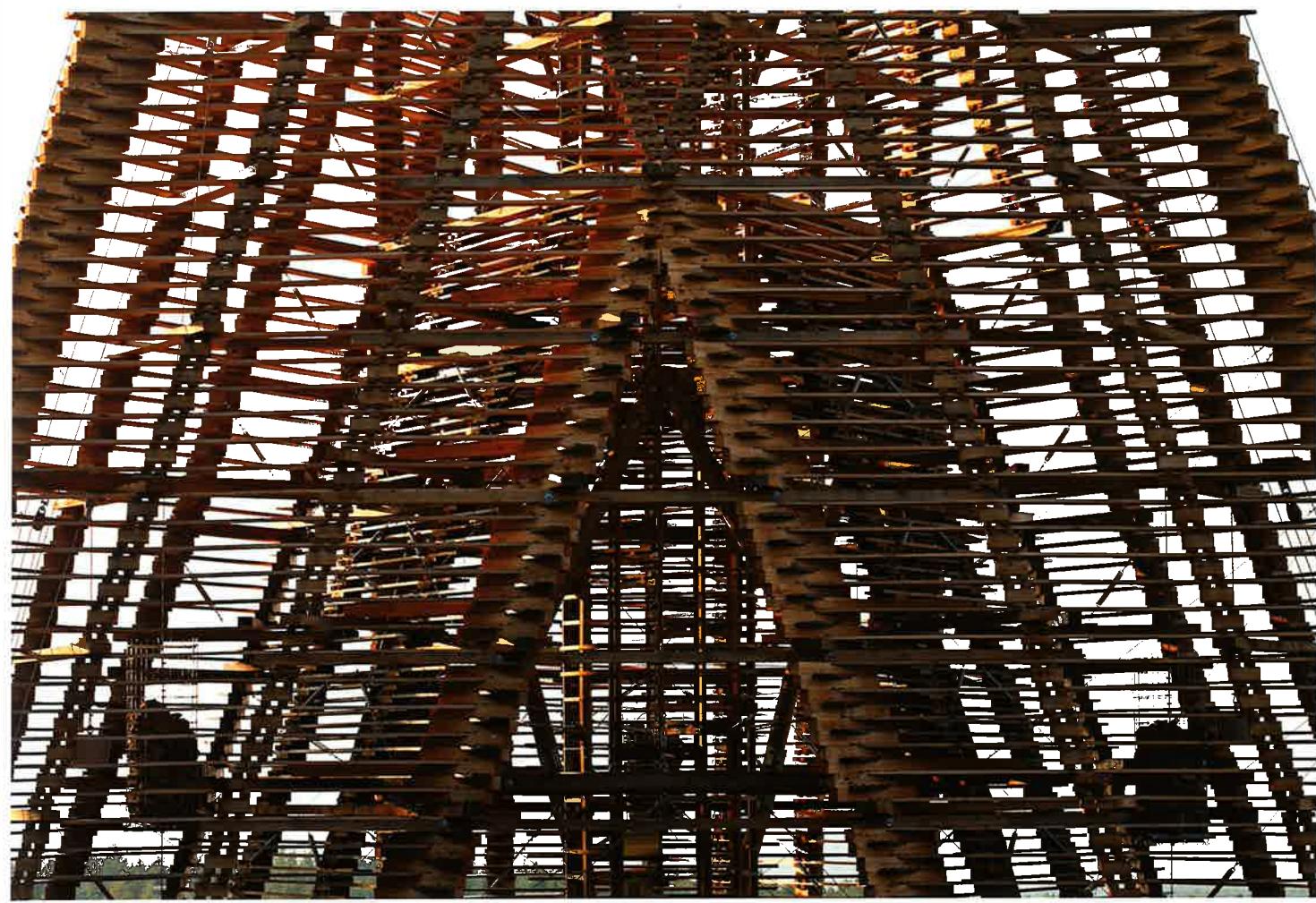
Initially, the new lookout tower is virtually the same as its predecessor, only a slightly shorter (25.7 m), and designed to withstand a windstorm of up to 200 km/h (the original tower would have managed 130 km/h). It features more safety elements including steel cables with adjustable tension which can conform to changes in the volume of the wooden construction caused by fluctuating air humidity. Technically minded visitors of Bára will find the unique construction filled with numerous simple and clever details, while people with a more philosophical nature will perhaps sense a calming feeling when facing the wall of the tower.

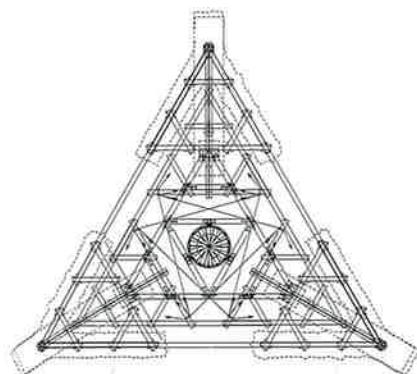
Situace — Site plan

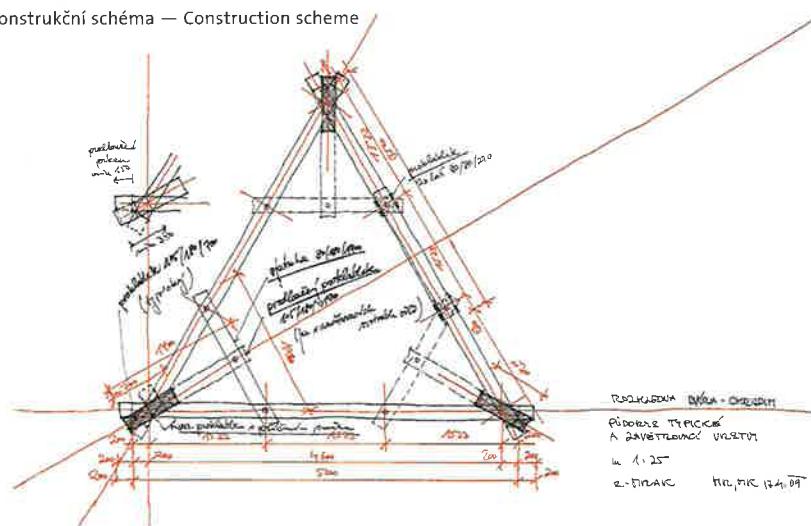

Půdorysy — Plans

Konstrukční schéma — Construction scheme

Rekreační objekt u Slavonic

Recreational Facility near Slavonice

ADRESA – ADDRESS Stálkov u Slavonic
AUTORI – DESIGN Martin Rajniš, Václav Horecký, Kamila Amblerová – E – M.R.A.K. (Praha)
NÁKLADY – COST CZK 1,2 mil.
ZASTAVĚNÁ PLOCHA – BUILT-UP AREA 164 m²
OBESTAVĚNÝ PROSTOR – ARCHITECTURAL VOLUME 454 m³
HLAVNÍ DODAVATEL – MAIN CONTRACTOR Václav Horecký
PROJEKT – PROJECT 2006
REALIZACE – EXECUTION 2008

Základním konstrukčním materiálem hráně je „na sucho“ vyskládané, nesušené, nehoblované a nekrácené dříví, tedy používané tak, jak jej pila prodá. Vyskládání dřeva vytváří uvnitř dutiny, které je možno užívat. Spodní a horní rošt uspořádaný do kazetového systému vnitřní dutiny uzavírá. Spoje jsou zajištěny jen vahou konstrukce, a jsou tudíž volně posuvné. Celá konstrukce se může a také bude deformovat v rozsahu a způsobem, který je u jiných objektů zcela nemožný. Tento systém dovoluje do jakékoli části volně zasahovat, změnit ji či opravit. Vnitřní prostory jsou z interiérové strany kryty volnou stavebnicí zasklených rámů vyvěšených z horní horizontální konstrukce. Na severní straně budou tyto rámy vyplněny dřevovláknitými deskami, na ostatních stranách skleněnými tabulemi. Dělicí stěny jsou buď pevné, nebo posuvné, též z dřevovláknitých desek vyvěšených z horní horizontální konstrukce.

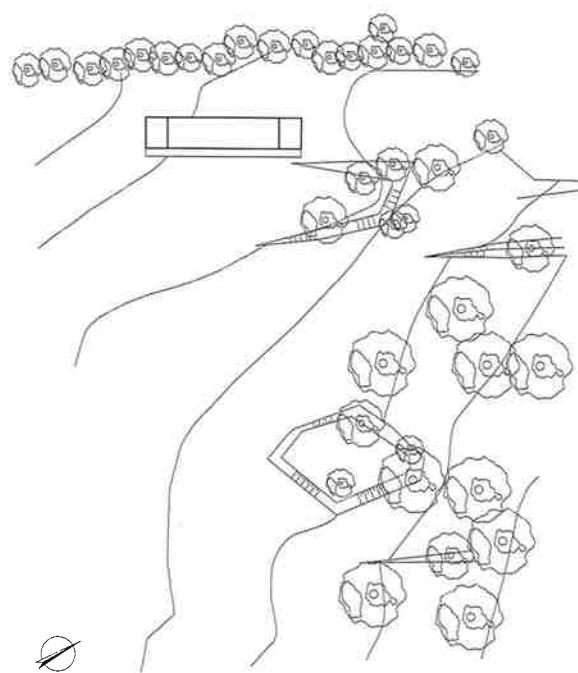
Jedním z hlavních motivů byla snaha navrhnout a vytvořit objekt velmi ohleduplný k prostředí a k přírodnímu rámci. Stavba je proto nezaložená, takže do krajiny nevniká, ale pouze se jí dotýká. Veškeré použité dřevo je bez povrchových úprav, takže postupem času získá šedivou barvu přirozeně stárnoucího materiálu. Deponie bude částečně, na severu téměř zcela pokryta popínavými rostlinami. Ozeleněna bude i plocha horní desky. Tím se ve velmi krátké době dřevěná struktura začne ztrácat v okolní krajině. Systém vyžaduje minimum práce, úprav, energie, zásahů do přírody, není náročný na dopravu a montáž a nemá prakticky žádný odpad.

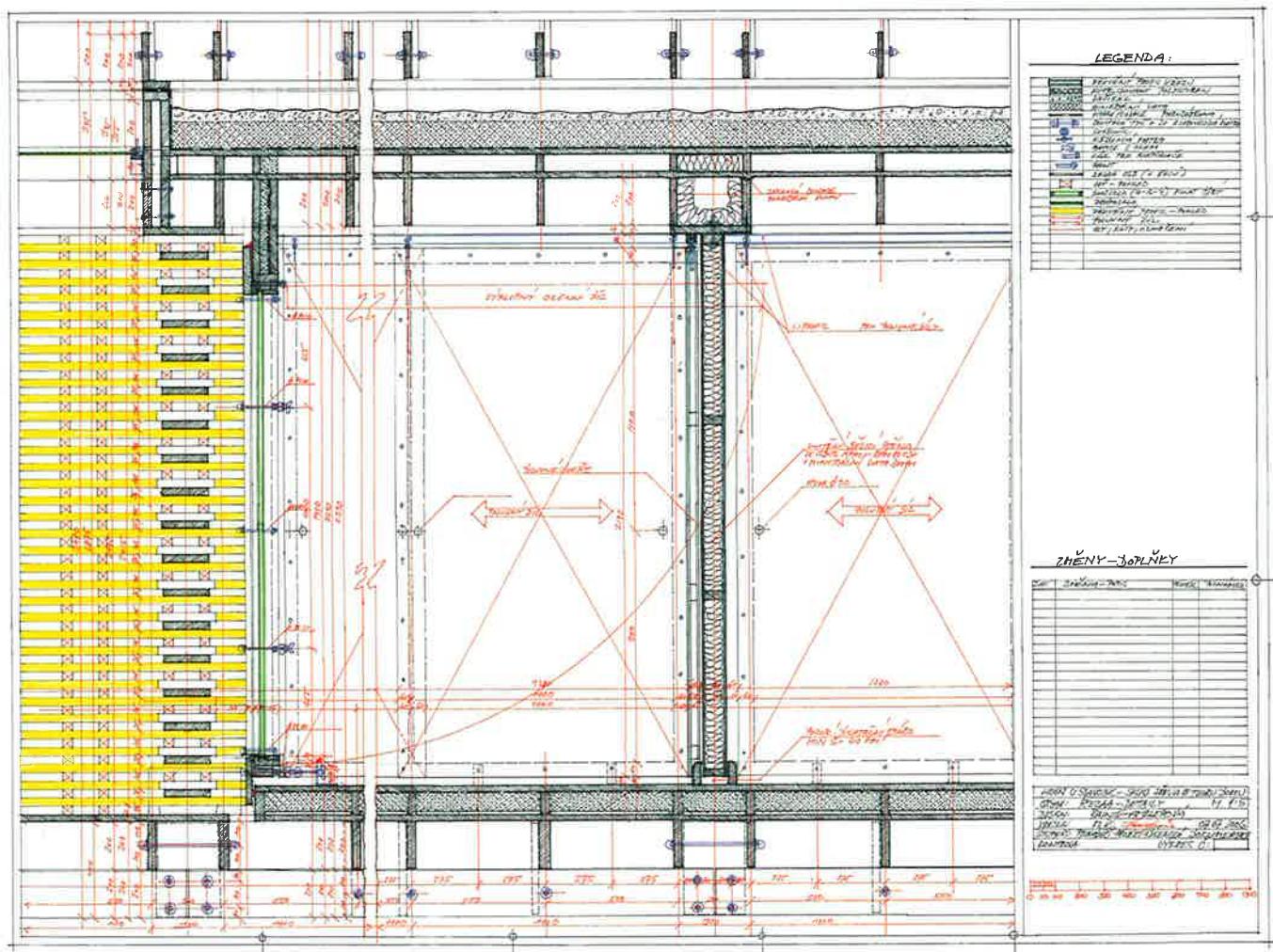
The basic wood pile construction material is dry-piled wood, undried, unplaned and untrimmed, i.e., wood used as sold by the saw mill. When the wood is piled up, cavities are created which can also be used. The coffered bottom and top grids enclose the internal cavities. Joints are secured only by the weight of the construction and may thus be moved freely. The entire construction can and will be deformed to an extent and in a manner completely impossible in other structures. The system makes it possible to handle any part in order to alter or repair it. The interiors from within are covered by freely arranged glazed frame modules suspended from the upper horizontal construction. On the northern side, the frames will be filled with wood-fibre boards. The other sides will be filled with glass panes. Partitions are either fixed or sliding, and also employ wood-fibre boards suspended from the upper horizontal construction.

One of the key motivations was an effort to design and create a structure that would be environmentally friendly. The structure therefore does not have foundations: it does not penetrate the landscape but merely touches it. All the wood used is free of any surface treatment and will thus gradually assume the grey color of a naturally aging material. The stacked wood will be partly overgrown with creepers and completely covered by vegetation in the north. The upper slab will also be planted with vegetation. The wooden structure will, therefore, begin to blend in with the landscape. The system requires very little work, modifications, energy or interference with the nature. It is easy to transport, assemble and there is virtually no waste.

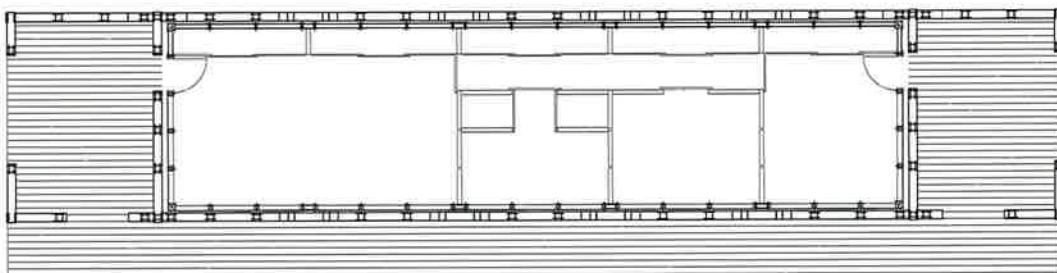
Situace — Site plan

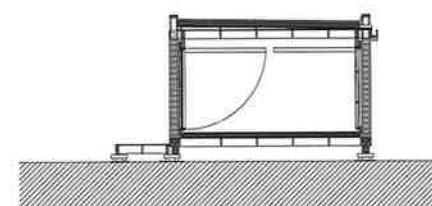
Konstrukční detail — Detail of construction scheme

Půdorys — Floor plan

Řez příčný — Cross section

Stavby — Buildings

Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice — Faculty of Chemical Technology of Pardubice University — **Zastřešení atria v objektu Fakulty stavební ČVUT v Praze** — Roof over the Atrium at the Faculty of Civil Engineering of Czech Technical University Prague — **Mateřská škola v Moravanech** — Kindergarten in Moravany — **Komunitní centrum v Praze** — Community Center in Prague — **Kulturní centrum Střelnice v Turnově** — Střelnice Cultural Center in Turnov — **Palác Zdar v Ústí nad Labem** — Zdar Palace in Ústí nad Labem — **Administrativní areál v Praze** — Office Complex in Prague — **Administrativní centrum Triniti v Brně** — Triniti Administrative Center in Brno — **Areál firmy Dermatex v Jesenici** — Dermatex Premises in Jesenice — **Vinařský dům Sonberk v Popicích** — Sonberk Winery in Popice — **Obchodní centrum City Park v Jihlavě** — Commercial Center City Park in Jihlava — **Rozhledna Bára v Chrudimi** — Bára Lookout Tower in Chrudim — **Akátová věž u Židlochovic** — Acacia Tower near Židlochovice — **Obytný soubor v Praze** — Residential Complex in Prague — **Víceúčelový komplex Orion v Brně** — Multi-purpose Complex in Brno — **Bytové domy Prague Marina v Praze** — Prague Marina Apartment Houses in Prague — **Bytový dům v Praze** — Apartment House in Prague — **Bytový dům v Brně** — Apartment House in Brno — **Bytový dům v Brně** — Apartment Building in Brno — **Bytový dům v Praze** — Apartment House in Prague — **Bytový dům ve Zlíně** — Apartment House in Zlín — **Viladomy v Praze** — Residential Buildings in Prague — **Obytný soubor v Uhříněvsi** — Residential Complex in Uhříněves — **Bytový dům v Praze** — Apartment Building in Prague — **Obytný soubor v Letech** — Residential Complex in Lety — **Obytný soubor Červená skála — zóna II v Husinci-Řeži** — Červená Skála Residential Complex — Zone II in Husinec-Řež — **Soubor rodinných domů v Unhošti** — Group of Single Family Houses in Unhošť — **Rodinný dům v Litomyšli** — Single Family House in Litomyšl — **Rodinný dům ve Veliši** — Single Family House in Veliš — **Rodinný dům v Praze** — Single Family House in Prague — **Rodinný dům ve Všenorech** — Single Family House in Všenory — **Rodinný dům s ateliérem v Kojetíně** — Single Family House with a Studio in Kojetín — **Rekreační objekt u Slavonic** — Recreational Facility near Slavonice

Firmy — Firms

Česká spořitelna — ČEZ — Rodop — Techo — Autodesk — Česká komora architektů — Hochtief Development
Czech Republic — Metrostav — PSJ Invest — Xella CZ — Zumtobel Lighting — Minet Elektro — Balmax — Delta
Light Czech — Maranatha — Metroprojekt — Podzimek a synové — SKD Průmstav — stavby — Swietelsky stavební
— Elkov elektro

9 788087 064047